

ชื่อเรื่องวิทยานิพนธ์	ความคาดหวังและความเป็นจริงในการปฏิรูปการศึกษา ของกระทรวงศึกษาธิการ
ชื่อผู้เขียน	นายอดุลย์ ทวีชัย
ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต	สาขาวิชาการบริหารการศึกษา
คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์	รองศาสตราจารย์ ดร. อรรถนพ พงษ์วาท ประธานกรรมการ รองศาสตราจารย์สมโชติ อ๋องสกุล กรรมการ อาจารย์อองอาจ โสมษุณห์ กรรมการ

บทคัดย่อ

ถึงแม้ว่า การปฏิรูปการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการที่ผ่านมา ๗ มา จะพอมีรูปแบบและวิธีการในการดำเนินงานตามครรลองของระบอบประชาธิปไตย ที่ดูเหมือนจะเปิดโอกาสให้ส่วนต่าง ๆ ของสังคมและฝ่ายต่าง ๆ ภายในกระทรวงเองเข้ามามีส่วนร่วมด้วยก็ตาม แต่ความจริงแล้วอำนาจที่แท้จริงในการดำเนินการปฏิรูปการศึกษา ยังคงเป็นไปตามระบบราชการ คือ สั่งการจากบนลงล่าง ปัญหาที่ตามมา ก็คือ ผู้ปฏิบัติทุกระดับเกิดความไม่เข้าใจ และการขาดวิสัยทัศน์ร่วมในการลงมือปฏิบัติให้เป็นไปตามอุดมคติต่าง ๆ ของการปฏิรูป และท้ายที่สุด บุคลากรดี ๆ ที่มีความรู้ ความสามารถ และความศรัทธาเริ่มสร้างสรรค์ กลับถูกสกัดกั้นด้วยกรอบแนวคิด และวิธีปฏิบัติของระบบราชการที่รวมศูนย์ ทำให้บุคลากรส่วนใหญ่ขาดความเชื่อมั่น ขาดศรัทธา และเต็มไปด้วยความสับสนไม่รู้ว่าจะเริ่มตรงไหน เริ่มอย่างไรกันดี จึงจะเป็นการปฏิรูปตามเป้าหมายที่แท้จริง

จากการศึกษาผู้วิจัยก็พบอย่างชัดเจนว่า การปฏิรูปการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการเกิดจากแรงผลักดันภายนอก และสั่งการโดยผู้บริหารระดับสูงไม่กี่คนมาตลอด บุคลากรส่วนใหญ่ที่เหลือ โดยเฉพาะอย่างยิ่งในภาคสนามทั่วประเทศ ไม่มีข้อมูลข่าวสารที่ชัดเจน และไม่มี ความเข้าใจในความหมายของการปฏิรูปการศึกษาตามเป้าหมายตรงกัน และส่วนหนึ่งมองไม่เห็นคุณค่า และความสำคัญของการปฏิรูปการศึกษา แต่ทุกคนก็ปฏิบัติตามที่ผู้บังคับบัญชาสั่งการลงมาตามระบบราชการที่รวมศูนย์ ภายใต้ปรากฏการณ์เช่นนี้ จึงเป็นการยากที่การปฏิรูปการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการ จะบรรลุผลสำเร็จได้

ดังนั้น ถ้าหากกระทรวงศึกษาธิการต้องการจะเห็นบุคลากรในสังกัดสามารถดำเนินการปฏิรูปการศึกษาได้อย่างมีพลัง ด้วยความเข้าใจและจริงใจ ทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องจะต้องสร้างความรู้ความเข้าใจ ในหลักการ แนวความคิด แนวทางการปฏิบัติ ให้แก่บุคลากรส่วนใหญ่ที่ชัดเจนและตรงกัน ประการสำคัญ บุคลากรในทุกระดับของกระทรวงศึกษาธิการ จะต้องปรับเปลี่ยนแนวความคิด ความเชื่อและพฤติกรรมในการทำงานแบบเดิม ๆ ให้ได้ ความคาดหวังในการปฏิรูปการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการซึ่งต่อไปจะเป็นกระทรวงการศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม เป็นจริงตามเป้าหมายมากขึ้นอย่างแน่นอน

Thesis Title	Expectations and Reality Concerning Education Reform of Ministry of Education	
Author	Mr. Adull Taveechai	
M.Ed.	Educational Administration	
Examining Committee	Assoc. Prof. Dr. Annop Pongwat	Chairman
	Assoc. Prof. Somchot Ongsakul	Member
	Lect. Ong – Ard Kosashunhanan	Member

Abstract

Educational reforms undertaken by the Ministry of Education might have in the past given certain democratic impression of participation by various levels and units within the Ministry itself and from the society at large. However, in practice, the real reform power still rested with the small central circle and in the hands of the very few people who bureaucratically ordered those below them to act. What inevitably followed was that personnel at all levels below lacked clear understanding of both the whole reform picture and specific, detailed missions as well as common visions regarding what was actually to be done in order to reach those reform ideals and goals. In the end of each educational reform era, most smart, knowledgeable and competent educational personnel became discouraged and finally defeated by the traditionally rigid and imposing conceptual frameworks and operational guidelines, procedures and measures springing from that very center of the overwhelming bureaucracy. They became confused, overwhelmed, lost their self – confidence, hope and faith wondering what actually to do, where to begin and how to best do it.

The study clearly found that, in addition to the above finding, the clear and commonly shared reform meaning was almost totally nonexistent. Field personnel did not grasp the true value of educational reform agendas and contents constantly thrown at them. They only knew they had to do what they were told or “ordered” to do by someone always above them. Given this situation, reform success was very unlikely.

Therefore, if the Ministry, especially, the new one to be in operation soon, wishes to see its personnel, especially at the grassroots level move the reform wheel with enthusiasm, understanding and insight, dedication, devotion and commitment, all involved, enlightened parties had to do everything possible and quickly to enlighten and empower most of them to the point where they understand and appreciate key reform principles, philosophies, concepts and operational measures and guidelines. More importantly, personnel at all levels, particularly at higher ones, within the Ministry have to discard their age – old ideas, beliefs and work – related behaviors, if they wish to see reform noble goals become a reality.